طراحی پوستری زیبا و در خور با کمک کلاس xebaposter

Brian Amberg، Reinhold Kainhofer، سیّدمحمّدجواد رضویان
javadr@parsilatex.com, reinhold@kainhofer.com, baposter@brian-amberg.de

نسخه ۲,۴، ۲۰ بهمن ۱۳۹۴، ۲ فوریه ۲۰۱۶

مقدمه

همانطوری که می‌دانید یکی از نیازهای جامعه علمی طراحی پوستر است زیرا که در برخی کنفرانس‌ها نویسنده مقاله تنها مجاز به ارائه پوستر می‌گردد. در این راستا یک بسته بسیار ساده به نام a0poster وجود دارد که در عین سادگی کار با آن، قابلیت‌های زیادی ندارد. از طرفی دیگر بسته‌های زیبایی برای تولید پوستر توسط افرادی دیگر طراحی شده است از جمله baposter[آ] و beamerposter. متاسفانه این بسته‌ها با متون راست به چپ، خصوصاً فارسی کار نمی‌کنند. از آنجایی که بسته baposter بر پایه tikz طراحی شده است و جناب آقای دکتر وفا خلیقی خالق بسته‌های bidi و xepersian امکان پشتیبانی از متون راست به چپ را در تصاویر تولیدی بسته tikz فراهم آورده‌اند پس بدین سبب به سراغ این بسته رفته و با تغییراتی در آن، این بسته را با متون راست به چپ خصوصا فارسی سازگار نموده و نام xebaposter را بر آن برگزیدیم[ب] –بخوانید زیباپوستر–. البته ناگفته نماند که پوسترهای تولیدی با بسته beamerposter زیبایی زاید الوصوفی دارند لکن به سبب اینکه بسته‌های بایدی و زی‌پرشین فعلا از بسته beamer پشتیبانی نمی‌کنند –آنهم به سبب وجود باگ‌هایی در موتور زی‌تک– امکان فارسی‌سازی این بسته وجود نداشت پس بدین سبب تنها انتخابمان همان بسته اولیه baposter شد. متاسفانه به سبب وجود باگ[ج] در موتور زی‌لتک فعلاً ویژگی محوشدگی رنگ را نخواهیم داشت.[د]

[آ] http://www.brian-amberg.de/uni/poster/

[ب] نگارنده ابتدا نام baposterRL را انتخاب کرده بود لکن با پیشنهاد دکتر محمود امین‌طوسی نام فعلی را برگزید.

[ج] گزارش شده در http://qa.parsilatex.com/10715 و http://tex.stackexchange.com/questions/262877

[د] برای مشاهده نمونه‌هایی از این بسته‌ها می‌توانید به http://www.latextemplates.com/cat/conference-posters مراجعه نمایید.

اجزاء تشکیل دهنده زیباپوستر

زیباپوستر صفحه پوستر را به دو بخش سرآمد و محتوی تقسیم می‌کند. خود سرآمد نیز از سه بخش آی‌کچر، عنوان و لوگوی موسسه تشکیل شده است که بهمین ترتیب نمایش داده می‌شود. بخش آی‌کچر اختیاری است و می‌توان با گزینه eyecatcher آن را فعال یا غیرفعال نمود(true,false). در صورت عدم وجود آی‌کچر، عنوان و نام نویسنده(ها) راست چین خواهد شد و در صورت وجود آن به صورت وسط‌چین در خواهند آمد.

بخش محتوای پوستر شامل تعدادی جعبه tikz است که حاوی مطالب پوستر خواهند بود. این جعبه‌ها از طریق محیط posterbox تعریف می‌شوند. تمامی این جعبه‌ها باید درون محیط poster تعریف شده باشند. هر جعبه نیز از دو بخش عنوان و محتوی تشکیل شده است. و نهایتا پشت زمینه پوستر است که در حال حاضر تنها می‌تواند یک رنگ ساده باشد و یا اصلا چیزی نباشد و یا به اختیار کاربر قرار گیرد تا برای مثال در صورت تمایل یک تصویر پشت زمینه قرار دهد –البته همانطور که در بالا اشاره گردید برخی قابلیت‌های محیط tikz از جمله محوشدگی قابل استفاده نمی‌باشند–.

تنظیمـــــــات (عمومی یا محلی؟!)

کاربر می‌توانید تنظیماتی را که برای رنگ و حالت جعبه‌ها تعریف شده است را به کلی یا جزئی تغییر دهد. بدین معنی که برای یکبار همان ابتدای تعریف محیط poster که این تنظیمات تعریف می‌شوند بر تمامی جعبه‌ها قابل اعمال هستند لکن این امکان نیز وجود دارد که هر جعبه را به طور خاص شخصی‌سازی نمود. در این پوستر سعی شده تا با اتخاذ شخصی‌سازی هر جعبه گزینه‌های مختلف موجود تا آنجا که ممکن است نشان داده شود.

قدردانی

با تشکر از دکتر Brian خالق کلاس پوستر و تشکر ویژه از جناب آقای دکتر وفا خلیقی بخاطر زحماتی که برای فارسی‌نویسی در محیط زی‌لاتک انجام داده‌اند و دکتر محمود امین‌طوسی به سبب پیشنهاد نام زیباپوستر و گروه پارسی‌لاتک برای تست این کلاس.

نسخه ۲,۲ بر خلاف نسخه اولیّه هر دو نوع پوستر پارسی و لاتین را پشتیبانی می‌کند.

نحوه کاربرد

محیط اصلی پوستر، محیط poster است با ساختاری مانند ذیل:

```
\begin{poster}

    { key=value options }
    { Eye Catcher, empty
      if option eyecatcher=no}
    { Poster Title }
    { Poster Authors }
    { University Logo}

    Definition of the boxes
\end{poster}
```

گزینه‌های کلاس

- persian/latin: چینش پوستر فارسی/لاتین.
- portrait/landscape: طرح‌بندی صفحه
- a0paper, a1paper, a2paper, a3paper, a4paper, archE: سایز صفحات از پیش تعریف‌شده
- paperwidth=length, paperheight=length: تنظیم عرض/ارتفاع صفحه. این گزینه‌ها را بهیچوجه با صفحات از پیش‌تعریف شده بکار نبرید.
- margin=length: حاشیه صفحه
- fontscale=real number:
- showframe: نمایش فریم. این گزینه در اشکال‌زدایی بکار می‌آید.

گزینه‌های محیط POSTER

- grid=yes,no: .نمایش یک گرید. این گزینه در فاز طرح‌بندی پوستر بکار آید.
- columns=4: تعداد ستون‌ها. (در حالت افقی ۴ و در حالت عمودی مقدار پیش‌فرض ۳ است و حداکثر تعداد ستون‌ها ۶ است.)
- colspacing=length: فاصله بین‌ستون‌های پوستر.
- headerheight=length: ارتفاع بخش سرآمد پوستر. مقدار پیش‌فرض آن 0.1\textheight است.
- background=poster background type: پشت‌زمینه پوستر را تعیین می‌کند که می‌تواند مقادیر زیر را بگیرد:
  ۱. plain: رنگ پشت‌زمینه را رنگ bgColorOne می‌گذارد.
  ۲. user: با دستور \background{...} پشت‌زمینه مطلوبتان را می‌توانید طراحی نمایید.
  ۳. none: بدون پشت زمینه.
- bgColorOne=pgf color name: رنگ اول پشت‌زمینه. در حالت plain تنها همین رنگ بکار می‌رود.
- bgColorTwo=pgf color name: رنگ دوم پشت‌زمینه.
- eyecatcher=yes,no: تعیین می‌کند که آیا آی‌کچر در سرآمد پوستر به نمایش درآید یا نه. این تصویر در سمت راست عنوان قرار خواهد گرفت.

گزینه‌های محیط POSTERBOX

هر جعبه پوستر باید در یک محیط posterbox به صورت زیر تعریف گردد:

```
\begin{posterbox}[ key=value options ]{ PosterBox Title }
    Contents
\end{posterbox}
```

- name=box name: نام جعبه را مشخص می‌کند. این نام در تعیین موقعیت دیگر جعبه‌ها نسبت به آن بکار آید.
- column=column number: مشخص می‌کند که جعبه در کدام ستون قرار گیرد –شماره ستون‌ها از صفر شروع می‌شود–.
- span=column span: مشخص می‌کند که جعبه شامل چند ستون از پوستر خواهد بود –مقدار پیش‌فرض عدد یک است–.
- borderColor=pgf color name: رنگ مورد استفاده در حاشیه جعبه‌ها.
- headerColorOne=pgf color: رنگ اول عنوان جعبه.
- headerColorTwo=pgf color name: رنگ دوم عنوان جعبه.
- textborder=border type: نوع حاشیه پایین جعبه را تعیین می‌کند که خود شامل انواع زیر است:

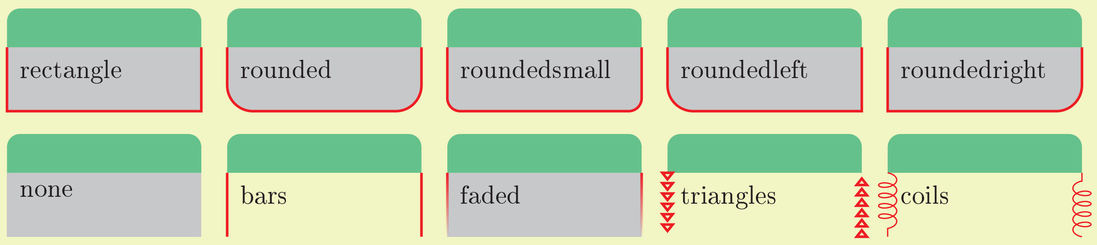

- headerborder=header border type: آن بخشی از جعبه که پیرامون عنوان قرار می گیرد را تعیین می‌کند:

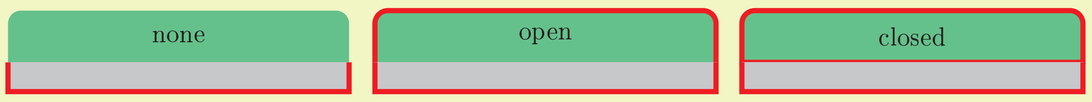

- headershape=header border shape: نوع آرایش عنوان جعبه را مشخص می‌کند:

- headershade=type of header shading:
  ۱) plain ۲) shadelr ۳) shaderl ۴) shadetb ۵) shadetbinverse
- boxshade:
  ۱) plain ۲) shadelr ۳) shaderl ۴) shadetb ۵) none
- headerfont=font definition: دستوری که قبل از حروفچینی عنوان جعبه قرار داده می‌شود.
- headerFontColor=pgf color name: رنگ قلم عنوان جعبه.
- linewidth=length: عرض خطوط مورد استفاده در ترسیم پوستر
- above=box name,below=box name,aligned=box name,bottomaligned=box name: نام جعبه‌ای را مشخص می‌کند که این جعبه باید نسبت به آن ترازبندی شود.

نکته‌ای که باید در چینش جعبه‌ها در نظر داشته باشید این است که مکان جعبه‌ها می‌توانند به صورت نسبی یا دقیق تعیین شود. اگر برای مثال جعبه ب قرار است دقیقاً بین جعبه‌های الف و ج قرار گیرد آنگاه این دو جعبه اخیر حتماً باید پیش از جعبه ب تعریف شوند، در غیر اینصورت سبب تولید خطا می‌گردد. ضمنا می‌توانید بدون تعیین این پارامترها چینش جعبه‌ها را به صورت خودکار و بهمان ترتیب تعریف به خود بسته واگذار نمایید.